

JUSTITIS MINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 18. september 2017
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2017-731-0009
Dok.: 507640

KOMMENTERET OVERSIGT

over

Hørings svar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Begrænsning af pligten til at erstatte sagsomkostninger i straffesager)

I. Høringen

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 18. august 2017 til den 15. september 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Amnesty International, Bedre Psykiatri, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Galebevægelsen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KFUK's sociale arbejde, KL, Kriminalforsorgens Lokale Præsteforening, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af patientrådgivere og bistandsværger i Danmark, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen LEV, Offerrådgivningerne i Danmark, Retspolitisk Forening, Rådet for Socialt Udsatte, SAVN og SIND – Lands-

foreningen for psykisk sundhed.

Justitsministeriet har modtaget høringsvar fra:

Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet, Advokatrådet, Institut for Menneskerettigheder, KL og SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed.

Justitsministeriets bemærkninger til høringsvarene er angivet i kursiv.

II. Høringsvarene

Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet og KL har ikke bemærkninger til lovudkastet.

Advokatrådet kan overordnet set støtte lovudkastet.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater og SIND kan tilslutte sig lovudkastet.

Institut for Menneskerettigheder finder hensigten med lovudkastet positiv.

Rigspolitiet vurderer samlet set, at lovudkastet ikke har nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for politiet.

Justitsministeriet er enig i Rigspolitiets vurdering. Om lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

SIND anfører, at personer, der efter straffelovens § 16 er straffri, altid bør fritages for at betale sagens omkostninger.

SIND anfører, at omkostningsansvaret efter en konkret vurdering bør kunne nedsættes til 0.

SIND anfører, at personer, der er omfattet af straffelovens § 16, også bør fritages eller få mulighed for nedsættelse af ansvaret for sagsomkostninger i de tilfælde, hvor de ikke idømmes en foranstaltning efter straffelovens § 68.

Justitsministeriet finder ikke grundlag for helt generelt at fritage personer, der er omfattet af straffelovens § 16, men idømmes en foranstaltning efter straffelovens § 68, for at betale sagens omkostninger. Det bør være værd at op til domstolene efter en konkret vurdering i givet fald at begrænse en sådan persons ansvar for sagsomkostninger.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt at knytte den foreslåede adgang til at lempe ansvaret for sagsomkostninger til den eksisterende bestemmelse i retsplejelovens § 1008, stk. 4. Det bemærkes i øvrigt, at der i retspraksis er eksempler på, at retten under henvisning til § 1008, stk. 4, helt har fritaget domfældte for at betale sagsomkostninger i ankeinstansen.

Lovforslaget omfatter ikke personer, der frifindes i medfør af straffelovens § 16, men ikke idømmes nogen foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 70. Dette skyldes, at sådanne personer efter retsplejelovens § 1008, stk. 1, og § 1010, stk. 1, ikke pålægges at betale sagsomkostninger.

Advokatrådet anfører supplerende, at den nuværende praksis i relation til sagsomkostninger har negative konsekvenser, specielt for udsatte grupper, f.eks. unge. Advokatrådet opfordrer til, at en bredere kreds af domfældte bliver omfattet af den lempelse for betaling af sagsomkostninger, der lægges op til med lovudkastet.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at der også i forhold til andre grupper, navnlig unge under 18 år, kunne være grund til at give domstolene tilsvarende mulighed for at begrænse domfældtes ansvar for sagsomkostninger. Landsforeningen opfordrer til, at ordningen evalueres efter en given periode.

Lovudkastet angår personer, der som følge af deres psykiske tilstand idømmes andre foranstaltninger i stedet for almindelig straf, og har bl.a. baggrund i en forespørgselsdebat i Folketinget om varigt inhabile. Justitsministeriet finder ikke grundlag for, at den foreslåede lempelse skal omfatte andre personer. Justitsministeriet finder endvidere ikke behov for allerede på nuværende tidspunkt at beslutte, at ordningen skal evalueres efter en periode.

III. Lovforslaget

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i høring, er der i det fremsatte lovforslag foretaget redaktionelle ændringer i lovforslagets bemærkninger.